

Veliko socialno delo je bila v Čehoslovaški tudi agrarna reforma. Anahronizem fevdalnih veleposestev z vsemi fidejkomisnimi zaščitami je izginil; latifundije so se razdelile in so prešle v roke malega in srednjega stanu. S tem je poleg čina socialne

ne pravičnosti izvršena tudi pomembna gospodarska reforma na korist povečanja poljedelske produkcije.

V kulturnem pogledu je bilo pred vsem potrebno popravljati pogoje, ki jih je nad čehoslovakijskim narodom zagrešil stari režim tako v nekdanjih avstrijskih deželah, kakor tudi in posebno v Slovaški, podrejeni madžarizaciji. V oblastih manjšin in v zanemarjenih vzhodnih krajih je spopolnjenjena narodna prosveta od temelja; srednje in strokovne šole so se zelo pomnožile; ustanovili sta se vseučilišči: Masarykovo v Brnu, Komenského v Bratislavi. Poleg tega Husova evangelijska fakulteta v Pragi in visoka veterinarska in poljedelska šola v Brnu, kakor tudi trgovska v Pragi. Posebna pažnja se je obračala narodni vzgoji. Prosvetno delo, posebno knjižarstvo in zaščita spomenikov, se je na novo organizirala. Ena najvažnejših nalog mlade države je bila izpolnitev redne vojske. V času nemira, nastalega po prevratu, se ni mogla zamisliti mlada država brez potrebnega obrambnega aparata. Čehoslovaška republika se je takoj od začetka popolnoma zavedala in ni dala povoda za kak dvom na tem, da je vojska tudi samo za obrambo in da mora biti plod lastne moči državljanstva, nikakor pa tuje telo, oddaljeno od življenja in volje naroda. S te strani je bilo potrebno ustvariti povsem nov organizem, neodvisen od avstrijske prošlosti, zares narodno-demokratsko vojsko, pri tem pa tehnično enako opremljeno in z enakimi sposobnostmi kakor jih je imela prejšnja

vojska. Voja uprava si je pri tem vedno prizadevala, da plačilne moči državljanov ne bodo obremenjene in da vojaška dolžnost ne bo ovirala naravnega razvoja gospodarskih sil. Stroški za vojsko so bili od leta 1921. toliko absolutno, kolikor relativno zmanjšani in nadejati se je, da se bo dosežani obrambni sistem mogel v doglednem času zamenjati s sistemom milice, predpisane z ustavo.

Na sedanjem razvoju inozemskega položaja ima čehoslovaška politika tudi časten in pozitiven delež. Vodstvo čehoslovaške vnanje politike je stremelo od prvega začetka k cilju, ki je končno dosežen z dogovori v Locarnu: pomirjenje velikih evropskih narodov, ustanovitev stvarnega edinstvenega Društva narodov, v katerem bi bila zagotovljena varnost vseh njegovih članov na podlagi mednarodnega pravnega reda in pravične sodne rešitve vseh spornih vprašanj. Ideja sodelovanja je izražena v Mali antanti, v čehoslovaško-francoskem dogovoru, v nedavnem dogovoru s Poljsko. Vsa čehoslovaška stremjenja so šla za tem, da se dosežejo korektni in čim bolj prijateljski odnosi z drugimi sosedi. Čehoslovaška vnanja politika ostaja zvesta naravnim zavezniškim odnosom, a simpatizira tudi z mednarodnim sporazumom.

Ne vlada, ne vladajoče stranke niso nikoli prikrivale mnenja, da dogradba države še ni dovršena. Vodilni krogi so uverjeni, da je v čehoslovaški izključno strankarska vlada nemogoča.

Smo dobri Evropejci, toda sodimo, da bi bila Evropa manjša, če bi ne imela Francija v nji tistega mesta, ki ji priložila.

Te besede — pravi Pierre Bernus — kažejo pravost in popolnost značaja Ernesta Denisa, dobrega patrijota in dobrega Evropejca obenem. Ernest Denis je bil polklican, da vodi «Ligo pravic narodov». Leta 1916. je odstopil in s tem je izginilo združenje, ki je sicer malo časa delovalo, katerega delo pa je bilo vendar koristno v zadnjih dveh letih pred vojno.

Ernest Denis pa je bil tudi vreden močilec dogodkov na slovenskem jugu. Na podlagi opazovanj na licu mesta je v stajanih publikacijah poučeval evropsko javnost o narodnih in političnih razmerah na Balkanu in je z bistrostjo svojega velikega uma in svojo gorečo ljubeznijo to pravico do svoje smrti reklamiral svobodo in suverenost slovenskih narodov na Balkanu. Za pravico in svobodo narodov je dopuščal tudi vojno, ali ravno zato je bil apostol bodočega mira v Evropi. Kajti njegov temeljni nauk je bil, da le pravica vsem narodom more trajno zagotoviti mir v Evropi.

Društvene vesti

— Slov. akad. društvo «Balkan». Danes sestanek s predavanjem. — Odbor.

— Predavanje. V petek 30. t. m. ob 8. uri zvečer v o. tr. vrtcu pri sv. Ivanu predavanje: Predaval bo strokovnjak o negovanju dojenčkov. Zene in dekleta, ne zamudite te prilike in pridite vse!

— M. d. «Sparta» — Skedenj. Danes točno ob 19. uri sestanek s predavanjem. — Odbor.

— M. d. «Tabor» — Sežana. Ker je to, predavatelj obel, odpade napovedano predavanje. — Z. M. D.

— M. d. «Grad» — Bano-Konknel. Kakor že javljeno se bo vršil danes zvečer točno ob 8. važen skupni sestanek. Ker so na dnevnem redu važne točke, je prisotnost vseh članov obvezna. Vabljeni so tudi prijatelji društva. I. L., blag.

SPORT

— Sportno Udruženje. Danes ob 20.30 seja OSV v prostorih v. Fabio Filzi. Prosim točnost in navzočnost vseh. — Predsednik.

«Adria» — «Obzor» 111.

Branitelji teh dveh standartov nudijo vsaj do danes naši publikli še največ sportnega užitka. Res je sicer, da je nedeljska tekma tuptam nudila tudi momente, ki so bili vse prej kot sportni, a na splošno je ta tekma zadostila pričakovanju. Tehnično je «Adria» precej nadvladovala «Obzor», le tu pa tam so se njeni napadi trgali, nekoliko radi terena, nekoliko radi večnih variacij v isti, Napadala vrsta «Obzora» se odlikuje po ostrih, močnih strelah, a je še tudi razgarnja. Obe četi sta ojačali obrambo, oziroma vrsto halfov. Adria je imela v centerhalfu Meneghettija, «Obzor» Schillana in Antončiča v backu (Schillan je znana pojava v vrstah «Stella»). Razvidno je torej, da se je v tej tekmi šlo za bitli ali ne bitli. Menon, katerega zopetni pojav v četi «Adrie» znači znatno ojačenje napada, je tudi ta dan imel čast zabiti edini čisti goal dneva (28. min. v prvem času). Tekma, napeta je v prvem polčasu, se je v drugem spremenila v boj moča proti moči, v skrajno hitrem, skoro dvjem tempu. Vrbec, Meneghetti, Polkaj, Kocjančič so igrali vse za vse, pri «Obzoru» pa im odgovarjali v istem smislu Tominc, Skok, Loperfido, Livieri. Sodnik izključil Zerala, «Adria» igra z desetimi možmi. Ima tudi to «smolo», da ji sodnik prisodi v četi tekmi dva kazenska strela. Prvega je streljal Tominc in skušal presenetiti Nadajo s srednje visokim, ostrim stranskim strelom, a ga je zgrešil, drugi kazenski strel v 9. min. je prehitel Nadajo v «plougeon-u» in prebil vrata. Goal! Razmerje kotov 5:3 za «Adrijo».

Ni moglo konstatirati, kdo je boljše igral; na vsak način pa zamoremo pohvaliti oba vratarja. — Sodni je g. Sancin. Pedanten in delikaten. — Publike precej. Supporters nesportni, divji.

«Adria» je igrala v sledeči sestavi: Nadaja, Polkaj, Kocjančič-Meneghetti, Stofla, Zeral-Susan, Koluta II, Vrbec, Menon, Mahne.

«Obzor» je postavil sledečo četo: German-Antončič, Schillan-Loperfido, Skok, Caligaris, Zadnik, Tominc, Livieri, Bušin in Drugovič.

DIRKA ZA PRVENSTVO JULIJSKE KRAJINE

Sportno Udruženje priredi v nedeljo, dne 8. novembra t. l. cestno kolesarsko dirko za Prvenstvo Julijske Krajine. Vpisovanje k dirki se zaključil nepreklicno dne 5. novembra ob 8. uri zvečer. Prijave sprejema gosp. Mirko Pavlovič, Trst, ul. Lucio Papirano št. 6. Opozorjajo se dirkači, da se prijave doše po navedenem roku ne bodo upoštevale.

Za dirko velja spodaj navedeni pravilnik, spopolnjen s pravilnikom izranim po U. V. I. Dirka se vrši na 110 km dolgi progi, radi česar bo v Ajdovščini postavljeni okrepčevališče.

PRAVILNIK

1. Sportno Udruženje organizira za nedeljo, dne 8. 11. 25 cestno kolesarsko dirko za «Prvenstvo Julijske Krajine».
2. Za «Prvenstvo Julijske Krajine» smejo tekmovalci vsi kolesarji pravilno vdanjeni pri Sportnem Udruženju in imajo od njega pravilno izdano izkaznico.
3. Vpisnica k tekmi znaša za vsakega dirkača Lit. 3.— in se plača takoj pri vpisu. Vpisovanje se zaključil nepreklicno dne 5. nov. 1925 ob 8. uri zvečer.
4. Dirka se vrši na sledeči progi: Trst, Opčine, Sežana, Razdrto, St. Vid, Vipava, Ajdovščina, Smarje, Dornberg, Ribemberk, Komen, Nabrežina, Prosek, Opčine km 110.
5. Kolo posameznega dirkača bo pred tekmo pircirano in ob prihodu na cilj verificirano.
6. Zabranjeno je: Pomoč med tekmovalci pri incidentih med dirko, čakanje ali zmanjševanje brzine v svrhu čakanja sotekmovalca. Vsako izmenjavanje cevki, okrepčil in drugih potreščin med tekmovalci, izjemni na določenih mestih.
7. Vsaka alenacija je strogo prepovedana.
8. Menjava kolesa je dovoljena le v slučaju, da se kolo razbije. V tem slučaju pa mora dirkač dostaviti jurji na cilju pokvarjeni del, ker bo drugače brezpogojno odstavljen od tekme.
9. Dirkač, ki se pregreši proti točki 6. in 7. predstoječega poslovnika, bo od komisarjev ali jurije takoj odstavljen od nadaljnjega tekmovalstva. Tako odstranjen dirkač si mora takoj odvzeti številko in ne sme alerti dalje drugim tekmovalcem. — Razen takojšnja izključitev iz S. U.
10. Tekočo številko si mora vsak dirkač tesno pripeti na hrbet, tako da je povsem vidljiva.
11. Odhod bo dan točno ob 11. zjutraj. Dirkači se bodo morali predstaviti na startu eno

uro pred odhodom. Cilj bo postavljen na Opčinah.

12. Dirkač, ki bi skušal krajsati progo, bo diskvalificiran ter kaznovan poleg tega z denarno globo.

13. Ravnotako se bo diskvalificiral dirkač, ki ne podpisuje čitljivih kontrolnih listov, četudi lahko dokáže, da je prevozil celo progo.

14. S. U., organizator dirke, ne prevzame nobene odgovornosti za eventualne incidente, ki lahko doletijo posameznega dirkača, niti ne za škodo povzročeno tretjim osebam. Vsak vozi torej na lastno odgovornost.

15. Predstoječi pravilnik se spopolnjuje s pravilnikom U. V. I.

IZ MEDNARODNEGA SPORTNEGA ŽIVLJENJA

Nogomet: Mednarodne nogometne tekme: Nemčija - Švica 4:0, Angleška - Irsko 0:0, Holandija - Danska 4:2. — Redovanje italijanskih prvenstvenih tekem: (I. divizija) krog A: Bologna točk 8, Turin 8, Doria 6; krog B: Cremona točk 6, Pro Vercelli 6, Juventus 5.

Tudi Italija je začela s pripravo svoje reprezentance, ki se bo merila z Jugoslavijo prihodnji teden v Padovi. V nedeljo bo igrala s četo sestavljenjo samo iz Ogrov, ki igrajo za prvenstvo v italijanskih četah. Tekma bo gotovo zelo zanimiva.

Teška Atletika: Francoz Cadine je potolkel svoj prejšnji rekord dviganja teže s tal. Dosegel je kg 271.

— S. k. «Val» — Berkovlje. Seja odbora se bo vršila ta teden izjemoma v četrtih ob 9. zvečer v navadnih prostorih. Istočasno obveščam, da se bodo vršile od sedaj dalje odbojse seje samo za člane odbora ter bodo gg. člani tehničnih komisij od slučaja do slučaja po potrebi posebej pozvani. — Predsednik.

— «Val» — hazena. Danes trening ob 2.30 popoldne na igrišču.

— «Val» — nogomet. Vsi igralci, ki pridejo v pošto za prvenstvene tekme prostih klubov, naj si pravočasno oskrbe 2 fotografiji, ki naj jih izroče do 4. novembra načelniku tehnične komisije, oziroma trenerju.

Iz tržaškega življenja

— Žrtve avtomobila. Včeraj popoldne okoli 16. ure je zasebni avto, ki ga je vodil 18-letni Josip Covassin iz Mogliano pri Benetkah, ki se je vračal iz našega mesta, kjer je v družbi nekaterih znancev prisostvoval fašistovskim slavnostim, v domači kraj, podrl na Gredi 7-letno Marijo Petrino, stanujočo v ul. Seminario št. 2. Deklica je hotela preko ceste ravno v hipu, ko je pridrvel avto, ki jo je tako hudo treščil na tla, da si je revica zlomila na komplikiran način desno nogo v stegnu. Sofer je pobral svojo žrtve in jo prepeljal v mestno bolnišnico, kjer bo Petrinovala morala kakih pet tednov varovati posteljo.

— Nesreča pri delu. V tovarni strojev «Stabilimento tecnico triestino» pri Sv. Andreju se je včeraj zjutraj ponesrečil 43-letni livar Mihael Marc, stanujoč v ul. Cristoforo Colombo št. 6. Ko je s pomočjo škripca dvigal teško železno cev, se je vrv nenadoma utrgala, cev je padla na Marca, ki je obležal hudo poškodovan; zlomilo mu je par reber na levi strani prs in levo nogo v stopalu. Siromak je dobil prvo pomoč od zdravnika rešilne po-

staje, nato je bil prepeljan v mestno bolnišnico. Okreval bo v 4—5 tednih.

— Neroden kolesar. Včeraj predpolodne je prišla iskat pomoči na rešilno postajo 25-letna Angela Capon, stanujoča v ul. F. Severo št. 37, Zenska, ki je bila opraskana po rokah in obrazu, je povedala, da se je v ul. F. Severo, ko je šla s svojim 11-mesečnim sinčkom po cesti, zaletel v mro neki neroden kolesar in je podrl. Tudi otrok je zadobil k sreči le neznanne praske.

— Po krivdi neznanega neprevidega kolesarja se je moral včeraj popoldne zateči v mestno bolnišnico tudi 43-letni carinski uradnik Fran Scherianz, stanujoč v ul. Udine št. 36. Ko se je Scherianz gne 26. t. m. vračal zvečer domov iz Zavelj, ga je v bližini železniške postaje pri Sv. Soboti podrl neki kolesar, ki je vozil brez luzi. Pri padcu se je Scherianz pobil po glavi, toda ker rana navidezno ni bila nevarna, ni šel k zdravniku. Pozneje pa ga je začela zelo boleti glava, zato se je Scherianz včeraj podal v bolnišnico, kjer mu je zdravnik ugotovil, da ima najbrž počeno črepijo in pretresene možgane. Mož je moral ostati v bolnišnici in ker se je bati komplikacij, so si zdravniki pridržali vsako sodbo glede njegovega zdravlja.

— Požar v tovarni oljnatih barv. Sinoči okoli 17.45 je izbruhnil v tovarni oljnatih barv Giocchino Veneziani Carbolli zg. št. 384 požar, ki bi bil malone dobesno upeljal tovarniško poslopje. Ogem je izbruhnil v oddelku za kuhanje lanenega olja; iz dveh velikih kotlov je iz neznanih vzrokov priklopilo olje, se izlilo v peči in zagorelo z velikim plamenom. Kakor bi trenil, je začelo goreti tudi olje v kotlih in v par minutah je ogenj zavzel tako veliki obseg, da mu uslužbenci tovarne, čeprav so se takoj lotili gašenja, niso bili kos. O dogodu je bilo nemudoma obveščeno poveljstvo mestnih gasilcev, ki je odposlalo na lice mesta dva oddelka ognjegašev pod vodstvom poročnika Uxa. Radi velike količine lahko gorljivega materiala se je ogenj medtem razširil. Gasilci so imeli precej težaven posel, a bili so mu kos. Tekom dobre ure je bil ogenj že močno omejen, okoli 19. ure pa je bil ogem že popolnoma udušen. Kljub temu je požar povzročil veliko škodo; zgorelo je kakih 60 m² strehe, velike lope, kjer so bili kotli za kuhanje olja, in uničena je bila tudi velika količina lanenega olja in drugih surovin, ki se rabijo pri izdelovanju barv. Škoda se ceni na približno 150.000 lit.

Pri gašenju je pomagal tudi oddelk četniške fašistovske milice, ki se je vračal od proslave obletnice fašistovskega pohoda na Rim. Miličari so prenašali sode olja iz gorče lope na varno. Pri poslu se je 22-letni četnik Marijan Facchin iz Škedenja precej težko poškodoval; počila mu je trebušna mrena, radi česar je moral v mestno bolnišnico. Okreval bo, ako ne nastopijo kake komplikacije, v dveh tednih.

— Krav prepel med sejmomavci v Kanianu. Predvčeršnjim je bil v Kanianu semenj za živino, katerega je obiskalo tudi precejšnje število kmetov iz tamošnje okolice. Po seimu so se nekateri kmetje zbrali v gostilni, ker so popivali do večera. Ko so bili vsi več ali manj vinjeni, je prišlo med njimi do prepria, ki se je razvil v srdit pretep. V divjem netežu je bil eden izmed pretepečev razparal svojemu nasprotniku, kmetu Martinu Soldatiču iz Nove vasi pri Sv. Lovrencu, trebuch v dolžini 15 cm. — Orožniki so napravili konec pretepu, aretirali nekatere pretepače in poskrbeli, da je bil ranjenec prepeljan v bolnišnico v Pulo.

Vesti z Goriškega

že v drugem dobro popravil in so igralci izhajali vseeno.

Izmed posameznih oseb, ki so nastopale: Pavel Vesel, glavna oseba, ki vodi nit skozi vse dejanje, je kazal preveč razburjenosti in raztresenosti. Nastopal je preveč markantno, v ostalem se je potrudil in podal dobro. Njegov boljša polovica Ottila tudi dobra. Pri njej se je poznalo, da je težko podati tako življenje, ki ji ni domače, kar lahko z izjemami trdimo tudi o ostalih. V vlogi podpira je nastopil g. Malnaršič, član dramatičnega društva v Gorici, o katerem ni treba mnogih besedi, ker nam je pač z goriškega odra dobro znan. Teta iz Bosne je bila, bodisi kot osebnost, bodisi z ozirom na način podajanja, dobra. Manjka ji le dobra ročna izredna režije in več poznavanja odra. Pl. Viprtiz bi dosegel še lepši uspeh, ako bi bila njegova mimika enaka lepemu poudarku in izražanju. Njegova hči Ema je za svojo rafinirano vlogo nastopala preboječe. Lepo nam je zaplesala Floretti iz varietetnega gledališča, ki je bila sicer malo pomanjkljiva, a kaže, da ima skupno s teto iz Bosne veliko veselje do odra. V ostalem je igra dobro uspeła, le žal, da ni bil temu primeren tudi obisk.

Pozabiti ne smemo omeniti domači pevski zbor, ki je nastopil z lepimi in dobro predstavljenimi pevskimi točkami, dalje goriškega mandolinističnega krožka, ki je med odmori in tokom prizorov poživljal celo prireditve.

Po končani prireditvi je društvo nudilo svojim članom kratko zabavo s petjem in godbo, za kar se moramo znova zahvaliti mandolinističnemu krožku.

Zelimo, da se zavedni Črničani kaj kmalu zopet pokažejo na odru s kakšno boljšo prireditvijo in z boljšim gnotnim uspehom kot takrat. Sicer pa je bil uspeh že sedaj laskav.

— Idrja. (Praznovanje obletnice pohoda na Rim). — Tudi Idrja si je nadel v nedeljo svečano lice z zastavami, ki so bile obešene z oken. Po mestu so bili nalepljeni lepaki, ki so vabili k praznovanju. En plakati je pa našel znanilca, da bo ob 11. uri imel v dvorani hotelo «Didic» slavnostni govor prof. Cavalotti, katerega vsi poznamo po članku «Ven z barbari».

Malu po deveti uri je dospelo pet miličarjev z zastavo iz Tribuse. Ob trideletni na enajst pride laskavska godba pred hotel, kjer se je vršil sprejem; njej na čelu je bil idrijski fašjo s svojo zastavo in napisom «Al-lerta». Sledili so jim oni iz Tribuse. Pred hotelom so se zbrali vsi povabljeni, zastopniki vojaštva, uradniki in šole. Ob četrtna dvajset je pripelje slavnostni govornik v spremstvu dveh drugih črnih srajc in godba zaigra «Giovinezza» in klubski so razljali z glav. Sledilo je nato predstavljanje, nakar so se podali vsi v dvorano.

V dvorani je bila obešana slika Mussolinija in govorniška miza. Na levo so stopili miličarji z zastavami in zastopniki občine z mestno zastavo, na desni pa so bili šolarji z dvesto zastavama (vseh skupaj 105). Omenim naj še to, da se je tudi ostanek našega zavoda

DNEVNE VESTI

Proslava obletnice pohoda na Rim

Včeraj se je vršila v Trstu napovedana svečana proslava tretje obletnice fašistovskega pohoda na Rim. Milica je bila v ta namen mobilizirana. Tržaški župan je izdal povodil tega praznika proglas, v katerem združuje v eno celoto včerajšnje svečanosti s prazniki, ki bodo sledili te dni do državne praznika zmage (4. novembra) ter poziva Tržačane, naj se udeležijo teh spominskih slavnosti.

Proslava sama se je vršila po določenem redu. Ob 10.30 je bila izročena pri Sv. Justu nova zastava prvi kohorti 58. legije državne milice. Ob 12.50 se je vršila kratka slovesnost v državni zavarovalnici proti nevarnostem v ul. Coroneo 21., kjer je bila odkrita spominska plošča.

Popoldne ob 2. uri in pol se je začela zbirati na trgu Unità milica in kmalu po treh se je začela parada z defiliranjem. Po paradu se je otvoril spreved, ki se je napolni k gledališču Rossetti, kjer se je vršilo ob 5. uri slavnostno zborovanje. Kot slavnosten govornik je nastopil fašistovski pravak prof. Masi.

Hise so bile v središču mesta okrašene z zastavami. Istotako so zvesili zastave tudi inozemski konzulati. Zvečer ob 8. in 7. uro so napravili skvadristi in ballilla obhod po mestu. Proslava se je izvršila brez incidentov.

Prenehanje treh nemških listov v Poadizju

Nemški tisk v Poadizju (na Trentinskem) je začela te dni prava katastrofa. V zadnjih dneh so prenehali izhajati kar trije tamkajšnji nemški listi. Pred tedni je bil ustavljen briksenski list «Brixener Nachrichten». Pretekli teden pa sta prenehala oba bocenska lista in sicer «Bozener Nachrichten» in tudi našim čitateljem znani «Der Landsmann», kateri se je imenoval, dokler ime «Tirol» še ni bilo prepovedano, «Der Tiroler».

Pred časom smo poročali, da je bil «Der Landsmann» dvakrat posvarjen. Izdajatelj lista so prosili nato za potrditev novega odgovornega urednika. Prošnja je ostala dolgo časa brez odgovora, a te dni so dobili izdajatelji odlok, da se novi odgovorni urednik ne prizna. Radi tega je moral «Der Landsmann» prenehati z izhajanjem, ker brez odgovornega urednika, ki mora biti potrjen od prefektore, ne sme iziti noben list.

Centralna mlekarna v Trstu in naši mlekarji

Akcija, ki jo je pričela tržaška mestna občina za osnovanje centralne mlekarne, ki bi imela oskrbovati mesto z dobrim in zdravim mlekom, je še le v povojih. Mesto samo si ni na jasnem, ali naj samo osnuje tako mlekarno ali pa naj bi bila mlekarna osnovana na zadrugi podlagi s sodelovanjem mlekarj na deželi, ki oddajajo svoje mleko v Trst.

Gotovo pa je, da do take mlekarne pride in da bo z otvoritvijo centralne mlekarne prepovedano prinašanje mleka v Trst v majhnih množinah kakor tudi prodaja po ulicah in po hišah.

Ker bodo s tako prepovedjo prizadeti v prvi vrsti kmetovalci tržaške bližnje in daljne okolice, je že sedaj potrebno ukretni vse, da prepoved sedanjega dovažanja in razprodajanja mleka na drobno po hišah najde kmetstvo ljudstvo pripravljeno in da bo brez zlih gospodarskih posledic.

Treba je pričeti z ustanavljanjem mlekarjskih zadrug tam, kjer so potrebne, za zbiranje mleka in za njegovo odvažanje v Trst.

Pri Zadrugi Zvezi, pri kateri so že včlanjene vse mlekarne tržaške in istrske pokrajine, se je osnoval odsek sestavljen iz zastopnikov interesiranih gospodarskih organizacij, ki ima namen se pečati s tem vprašanjem in ukreniti vse potrebno, da ne bodo interesi našega kmetstva mleko-proizvajajočega ljudstva prikrajšani. Ni torej na mestu nikako razburjenje. Vsakdo,

ki želi natančnejših informacij, naj se obrne na omenjeni odsek pri Zadrugi Zvezi v Trstu, ul. S. Francesco 16, I.

Da se zadeva, ki je za kmetstvo ljudstvo posebnega pomena, natančneje obrazloži, bodo sklicani sestanki prizadetih posestnikov.

Velik borec za pravice narodov

Nedavno so odkrili v njegovem rojstnem mestu, v Nimesu v Franciji, spomenik možu, ki je bil nevtralen borec za pravice narodov in s tem resničen apostol miru. Bil je to Ernest Denis, veliki francoski patrijot, primer prosvitljene Evropejca, slaven zgodovinar in — kot borec za pravico narodov — velik prijatelj slovenskih narodov srednje Evrope.

Ernest Denis je že pred vojno z deli svojega uma dosledno in prepričevalno vršil to svojo življenjsko nalogo, izstati pa je bil v letih 1912.—1916. na čelu organizacije, ki si je nadelo nalogo brambe pravic narodov. Njegovi govori so bili objavljeni v «Mesečnih zvezkih lige za pravico narodov».

Ta liga je bila ustanovljena v Parizu dve leti pred svetovno vojno. Može, ki so se združili v tej skupini, so se dobro zavedali krivice take naloge, vedeli pa so ob enem, da — če se ta naloga ne reši povojno — mora neogibno priti do usodne vojne in so v tej smeri poučevali evropsko javnost. Kakor so bili nasprotni prenapetemu nacionalizmu, istotako so bili nasprotniki tistega pacifizma, ki bi hotel radi miru žrtvovati pravičnost v varljivi veni, da s tem ohranja mir.

Na ustanovnem sestanku gori omenjene Lige v letu 1912. je imel Ernest Denis velik govor, v katerem je orisal program novega združenja in izjavil:

«Mi nismo nikaki pacifisti. Vendar ne bi lahkega srca vstopili v vojno. Priznavamo pa, da je vojna v gotovih slučajih opravičena. Če postane moč in oblast zatiralec, je njimnim žrtvam v dolžnost, da se branijo. Tedaj je vojna sveta, a treba je zastaviti vse, da se prepreči, da ne zmaga krivica.» V ta namen je odprla le ena pot: da se poravnajo krivice, ki morajo v gotovi uri neogibno dovesti do vojne. Vsako nasilje ima v sebi kal spora. Če si prizadevamo, da se ustvari bolj človečanski in bolj pravičen svet, zmanjšujemo možnost silnih izbruhov. Top ne bo več glavni argument narodov in plemen, čim prišli vest vsakogar k spoštovanju pravic vsakogar! To splošno vest hočemo ustvariti in razvijati, to je namen naše Lige. To smatramo za svojo dolžnost, saj smo dediči francoske revolucije.»

V skladu s temi svojimi nazori je Ernest Denis opetovano opozarjal na potrebo, da se v vnanjo politiko uvede demokratsko načelo ter je zahteval, naj se metode diplomacije izpremenijo. V letu 1913. in v prvi polovici leta 1914. se je Liga za obrambo pravic narodov razvijala ter razširila svoje akcije. Njena naloga je bila dvojna. Na eni strani naj bi se izklučili vplivi avinističnih elementov, zahteve omejenega enostranskega nacionalizma. Na drugi strani pa naj Liga nastopa proti absolutnim in terorističnim duhovom, ki napravljajo iz pravic narodov neki nezmišeln razdelovalni nauk, ki dovaja — če se krivo porablja — do cepčenja narodov, ali pa do ustvarjanja ogromnih držav z namenom, ki razdeva narodne organe v prilog strastnim gibanjem, kakršno je n. pr. pangermanizem.

Reči se more, da je Liga vedno vztrajala na tej pravi črti, a to je bila zasluga modrosti in pravičnosti nje predsednika. V vsaki seji se mu je posrečilo, d a je zmagoval stalice treznosti.

Francoski publicist Pierre Bernus omenja v «Prager Presse» kako je v čestih razgovorih s pokojnim borecem za pravice narodov spoznaval raznovrstne kakovosti njegove in izredno pravilnost njegove sodbe.

Ernest Denis je n. pr. izjavljal, da je češko vprašanje posebno spojeno s programom Lige. Menil je: «Ali po naravnem nagonu njihovega duha, ali po sili razmer, v katerih so živeli, so Čehi vedno dajali svojim zahtevam splošen značaj. Stvar, ki so jo branili, ni bila le njihova lastna stvar, marveč vseh vseh zatiranih in tlačanih narodov. Njih partikularizem se ne giblje v ozkih mejah njih dežele. Čeprav bi jih osebnost simpatije in njih neposredni interesi silili, da bi iskali naklonjenost petrografske vlade, vendar odklanjajo neumestne ostrine moskovskih nacionalistov.»

«Mir je — je dejal — ideal, toda ne sme se kupiti s pretiranimi koncesijami. Mi hočemo učiti vsakega človeka, naj spoštuje pravico drugega, da pa zahteva tudi spoštovanje svojih pravic! Nauk, naj se ne upiramo zlobi, se nam zdi žalosten nle zato, ker vzpodbuja tirano, marveč tudi zato, ker uničuje vse energije. Hočemo služiti stvari človečanstva, toda ne moremo ji žrtvovati domovine. Mislimo, da ni nepotrebno govoriti o ljubezni do domovine.

udeležil proslave korporativno z g. ravnateljem na čelu.

Tajnik tukajšnjega fašja Vlahović otvoril proslavo, pozdravi in predstavi govornika, širilec fašizma med drugorodci ne skrajnih mejah Italije in ravnatelj lista «Camicia nera». Nato prevzame besedo prof. Cavallotti, čigar leva stran prsi je bila vsa pokrita s svetinjami.

Govornik je začel z izjavo, da ga zelo veselijo, da je poslan praznovati ta dan med Slovane, katere dobro pozna, v kraje, ki so bili od nekdanj naših, so in tudi ostanejo večni, v Idriji, ki je puzljiva straža italijanstva. Mora povedati nekaj novega, toda fašizem se ni dovolil svoje naloge in dela na tem, da postavi temelj novi državi in ustvari zakone «fascistissime». Fašizem bo obstal, četudi se menjajo voditelji, ki so le začasn, in bo zgradil nekaj novega in večnega. Revolucija, ki je začela leta 1914, je končala leta 1922, z dogodkom na Kapitulu, ki je največji dogodek Italije zadnjih let. Fašizem dopolnjuje razvoj Italije, je dal Italiji pravo narodno vladno. Fašizem ni nikakršna stranka, ampak je narod.

Omenil je dalje, da je Italijo vzmirljal najprej nemški socializem, nato umazani boljševizem, prišel pa je fašizem in rešil Italijo. Dobi pa se še danes v kakem kotu skrit element, ki dela proti nam. Svobode ni, pravi, in vse je le nekaj praznega. Stare ideje franc. revolucije: bratstvo, enakost, svoboda, ti izrodki liberalizma so pokopani in fašizem je postavil: red, delo, disciplino. Očita se fašizmu, da je proti delu, toda on hoče in mora urediti želje zatiranega delavstva. Zato je ustanovil sindikate. Slabo sodijo fašizem in mu podtikajo razne stvari, če se govori, da smo «purgirali» kakega ničvednega duhovnika.

Nato se je dotaknil Slovanov. Izjavil je, da fašizem ni nasproten slov. jeziku, zahtevajo pa, da drugorodci poznajo državni jezik. Cilj fašizma je ustvariti enotno ljudstvo v okviru Italije. Fašizem ni nasproten ljudstvu, ampak samo voditeljem, ki delajo umazane spekulacije. Pustijo da nam ekonomične naprave in taka društva, v katerih so zastopani tudi Italijani. Proti drugim društvom vodijo boj, ker so gotova telovadna in kulturna društva, katerih delo dobro poznajo.

Končno je še rekel, da prerokujejo nekateri fašizmu slab konec, a fašizem dela, dela in koraka proti zavzetju sveta.

Sledile so nato častitke govorniku od vseh strani. Nato se je razvil sprevod do podprefektore z godbo na čelu. Sli so nato milicariji, 9 po številu, s tremi zastavami, in za njimi ostali somišljeniki in nesomišljeniki.

— Idrija. (Stanje ljudske šole.) V našem listu smo že večkrat poročali o zadevi naše ljudske in meščanske šole, katere se hoče sedaj popolnoma iznebiti rudnik, ki jo je že toliko stoletij vzdrževal, ter jo naprtili mestni občini. Kakor prejšnji občinski svet tako tudi sedanj občinski komisar uvideva, kako katastrofalne posledice bi imelo to novo breme za občinske finance ter se trudi z vno vmejo, da bi se zadeva uredila na način, da bi se manj ko močje obremenjal občinski proračun.

Kakor znano, ravno vsled tega danes ljudska šola pravno ne pripada ne rudniku ne mestni občini; prvi se je hoče otrestiti, drugi je noče sprejeti. V takem kritičnem stanju se je začel kom to meseca otvoril pouk na naši ljudski in meščanski šoli. Razmere pa se do danes še niso prav nič zboljšale, ampak je stanje tako kakor pač more biti v takih razmerah. In to stanje je skrajno žalostno! Kmalu bo mesec dni odkar se je otvoril pouk, in še ni nastavljenih dovolj učnih moči, stare izvršne učne moči pa so bile prestavljene v neznatne kraje. Največjega pomena pa je pomanjkanje uredstev. Če pomislimo, da je idrijska šola bila in bi morala biti prva in najboljša v celem tolimskem šolskem okraju, ker šteje 8 dekliških in 8 deških razredov, potem se nam more oprostiti, če rečemo, da je stanje, v katerem se šola danes nahaja, v resnici žalostno. Strela je tako pokvarjena, da je ob deževju pri tekla voda celo v razrede. En razred je dal g. didaktični ravnatelj zapreti iz bojazni, da bi se premočni strop ne sesul na otroke. Vsi razredi so potrebni pobeženja in skoro vsa okna poprave. Zaman so izgovori, da šola še nima stalnega gospodarja, kar je dovolj slabo, toda kljub temu smo prepričani, da bi se vsaj začasno razmere lahko uredile. Najprej mernejše bi bilo, da bi šola še nadalje vzdrževal rudnik. Skrajni čas je, da šolsko skrbništvo res postarbi, da se te razmere uredijo in to v najkrajšem času.

Brez oziroma vprašanje, kdo bo gospodar šole, pa pričakujemo od g. šolskega skrbnika, da bo uslišal naše želje, porogene izključno iz skrbni za izobrazbo in zdravje naših otrok. Saj je znano kako velik ljubitelj šole je ravno idrijsko ljudstvo in v kako slabih gmočnih in zdravstvenih razmerah se nahaja. Upamo da naš glas ne bo ostal glas vpijočega v puščavi!

— Vzroki razpusta podgorškega občinskega sveta. Ko je bil podgorški občinski svet razpuščen, smo prinesli obširno poročilo o vzrokih, ki so bili merodajni za njegovo razpust. V naslednjem pa prinasamo poročilo ministrstva za notranje zadeve k odloku, s katerim je bil razpuščen podgorški občinski svet, kakor je bilo objavljeno v uradnem listu od 26. t. m., št. 249, in ki se glasi sledeče:

Podgorški občinski svet, izvoljen v avgustu 1925, je že od samega začetka pokazal svoje prevratno lice, ko je izbral za župana osebo, ki je znana po svojem prevratnem delovanju, in ko se je branil preklicati to izvolitev, čeprav je politična oblast zahtevala, da se na nalašč v ta namen sklicani seji preklicke.

Radi te okolnosti in iz skrbni, da bi utegnil nastati med občinarji odkrit odpor proti izvoljenim občinskim svetovalec, ni preostalo prefektu ničesar drugega nego razpustiti občinski svet in začasno zaupati občinsko upravo komisariju.

Razpust občinskega sveta v Podgorji je bil neobhodno potreben radi nenormalnih razmer, ki vladajo v javnem mnenju, in radi do sedanjega obnašanja občinskih svetovalec, ki nikakor ne dovoljuje upoštevanja izida zadnjih volitev.

— Koncert tržaškega kvarteta. V tork večer se je vršil v dvorani «Vittoria» na Travniku napovedani koncert tržaških mojstrov. Po prvotnih naznanilih bi se bil moral vršiti koncert v gledališču, v poslednjem hipu pa je bilo razglašeno, da se bo vršil v dvorani «Vittoria». Na sporedu so bili Cherubini, Beethoven, Debussy in Grieg, katerih dela so podali tržaški mojstri z njim lastno preciznostjo in umevanjem, za kar so želi pri žal — ne ravno mnogostevilnem občinstvu burno pohvalo.

Goriško glasbo-ljubeče občinstvo je iz srca hvaležno društvu prijateljev glasbe za izredni umetniški užitek, ki mu ga je nudilo s tem, da je pozvalo tržaške mojstre v Gorico. Splošna želja je bila, da bi društvo pogosto

prirejalo slične koncerte ter nudilo goriškemu občinstvu vsaj del onega umetniškega užitka, kakor ga nudi na pr. videmsko društvo prijateljev glasbe videmskemu občinstvu. Da si pa pri tem zasigurno čim večji gmočni in tudi moralni uspeh, bi bilo neobhodno potrebno, da določi društvo nižjo vstopnino, nego je bila vstopnina na torkovski koncert. Že lansko in predlansko leto je priredil tržaški kvartet v Gorici nekoliko koncertov in tedaj je bila obširna dvorana «Vittoria» vedno skoraj razprodana, to pa radi tega, ker so znatno nižjo vstopnino zmagali tudi manj gmočni sloji. Zato je bil tedaj moralni in tudi gmočni uspeh mnogo večji, nego je bil v tork pri razmeroma visoki vstopnini.

GOSPODARSTVO

Preskrbovanje Trsta z mlekom in naš kmet-živinorej

Vprašanje preskrbovanja večjih mest z mlekom je zelo važnega gospodarskega kakor tudi zdravstvenega značaja. To vprašanje je v pretežni večini — predvsem v severnih mestih — tudi že več ali manj povoljno rešeno za konsumenta kakor tudi za producenta. Umevno je radi tega, da se čuti naš kmet-producent zelo prizadete, ko se pritožujejo zastopniki njegovega dosejanega odjemalca nad pristojnostjo blaga, odnosno se izjavljajo nezadovoljne z načinom nabavljanja mleka.

Glede pristnosti mleka bi bilo pripomniti konsumentu v odgovor, da so številke navedene po njegovih zastopnikih v tem pogledu na vsak način pretrane. Za letnih 11 milijonov lir, za katere naj bi bilo prikrajšano prebivalstvo Trsta, bi moralo biti priložito 23% vode (najcenejše sredstvo), — če vzamemo za podlago «sicer nekoliko visoko» — uporabo 1/4 l mleka na dan in osebo za 350 tisoč odjemalcev. Če pa vzamemo v poštev uporabo mleka na dan in osebo 0.168 l (komaj 1/6 l), kakor jo navaja statistika Delavskih kons. zadrug v Trstu, tedaj bi moralo imeti prodajano mleko povprečno celo 35% vode, kar bi bilo pa že pri današnji kontroli izključeno.

Nikakor pa ne smemo pozabiti, da je tu mnogo preprodajalcev. Preprodajalci se pa izkazujejo itak vedno in povsod tako pri falsificiranju kakor pri cenah blaga. Pripomniti je pa tudi, da bi se ona svota itak ne mogla smatrati za popolnoma izgubljeno za mesto Trst, kajti več ali manj se sploh vsak izkupicek našega kmetovalca prej ali slej vrne znotraj v mesto; na pr. v obliki nakupa obleke, perila itd., davkov, uporabe prometnih sredstev itd. Saj ne pretvaramo, če trdimo, da ni mesto ono, katero preživlja deželo-kmeta, ampak nasprotno: dežela je ona, ki ga in ga še dolgo bo preživljala.

Da bi bila preuredba odnosno organizacija dobave mleka zaželjena tudi iz zdravstvenih ozirov, lahko pripoznamo. Smo pa mnenja, da nikakor ni v taki meri potrebna, kakor sodijo nekateri krogi. Saj se vendar mleko pred zaužitjem skoro vedno segreje na visoko toploto, dočim se uživajo v mnogo večji količini druga surova hrana kakor zelenjava, sadje, itd., katere so tudi precej bogata na pogubonosni mikrobiori. Sicer pa vzroki epidemskih bolezni ne tičijo vedno le v živilih.

Glede načina preskrbovanja Trsta z mlekom si mora biti naš poljedelec vedno svest posledic, katere bi mogli imeti zanj morebiti blažji ali strožji ukrepi od strani mesta. Priznati moramo, da bi bil kak nagli, strožji ukrep — na pr. dovoljen dovoz mleka le v večji množini, samo pasteuriziranega mleka se posebno — lahko usodepoln za marokatega našega poljedelca-živinorejca. Reja krav bi postala v takem slučaju — samo za meso in gnoj — nedobičkonosna. Vsled tega bi odpadla produkcijska gnoja, najvažnejšega čimtelja naših predvsem na humusu itak že izčrpanih zemelj. S tem bi silno trpela rodovitnost obdelane zemlje in temu bi sledila propast gospodarstva z vsemi svojimi posledicami. Gotovi pa smo, da se bo mestni svet varoval podobnih ukrepov, kajti nikakor bi ne izostale v tem slučaju težje posledice tudi za mesto.

Končno smo prepričani, da se ima biti naš živinorejec le konkurence, in to samo do tedaj, dokler ne bo razprodaja njegovega mleka tako organizirana kakor njegovega konkurenta — Furlanije. Imel bo potem celo prednost pri odjemalcu. Saj je znano, da je mleko iz naših krajev med najboljšimi v Evropi. Kos našim konkurentom bomo edino le z modernim organiziranjem dovoza in razprodaje mleka.

Nikakor naj se ne boji naš živinorejec, da bo s tako organizacijo prikrajšan. Res je, da bo začetek težak, in zahteval bo tudi precejšnji denarni žrtve. Brez žrtve pa ni zmage! Gotovo ne bomo dolgo čakali na dobo, ko bo naš kmetovalec lahko s ponosom prl na svojo tako važno ustanovo. Njegova požitovnost bo obrodila že v do glednem času gotov in obilen sad. Naše gospodinjje-mlekarice, katere se iz raznih v bistvu pa malenkostnih vzrokov ne morejo še sprijazniti s tako preuredbo, bodo imele z organizirano oddajo mleka pa še večje zadoščenje nego gospodar sam. Saj bi jim vendar odpadlo to vsakdanje «vicanje» po trdih, prašnih, včasih do kolen blatnih poteh od ranega jutra pa večkrat tja do poznega večera. Koliko časa, koliko truda si bo prihranila, ko ji bo zadostovalo za oddajo mleka k večjemu par sto korakov do pobiralnice. Koliko več časa bo lahko posvečala domačemu ognjišču! Neprecenljive vrednosti bo nega, katero bo potem lahko posvetila vzgoji svojih otrok. Seveda bo moral tudi oče gospodar tu pa tam zatisniti oko.

Naj promatrano posledice organizacije našega živinorejca pri oddaji mleka s katerega koli stališča, vidimo, da morejo biti zanj vedno le ugodne. Uspeh je sicer odvisen, priznamo, kakor pač vsak uspeh v

— Iz Praprota, Danes, 28. t. m., so praznovali fašisti tretjo obletnico pohoda na Rim. Udeležili so se proslave tudi fašisti železnice. Iz vsake glavne postaje so imeli svoj napis na tabli. Tudi iz Naborine se je svetila tabla z napisom: Ferrovieri fascisti di Aurisina, ki jo je prav ponosno — nosil g. J. Ziderich.

— Strokovno nadaljevalna šola za zidarje v Renčah prične šol. leto 1925-26. s 1. novembra. Pouk traja 6 mesecev, t. j. do 30. aprila po 12 tedenskih ur za razred. Vpisovanje v pripravljalni tečaj ter v I. in II. razred bo 1. in 2. novembra ob 9. uri v šoli.

poljedelski panogi, toda zato je pa bolj gotov in tudi lepši. Delati moramo sicer naglo — previdno, kajti naš konkurent je že na poti. Zmagali bomo le z organizacijo; v tej je naša moč!

Ing. A. Čok.

KLETARSTVO

Duh in okus vina po slabi posodi

Ta vinska napaka se pri nas pogosto dogaja. Tudi letos sem slišal več vinogradnikov se pritoževati, da je dobilo vino slab duh ali okus. Tega je krivo le slabo ravnanje z vinskimi sodi. Ako prazen sod takoj ne zažveplamo in če ga pustimo več časa tako ležati, se razvijajo v njem glivice, ki razkrajajo les. Vino, ki je napolnjeno v take posode brez skrbnega sraženja, dobi slab duh in okus. Enako dobi vino slab duh, če ga spravljamo v zabojne kleti, kjer se nahajajo slabo dšeeč tvarine, kakor n. pr. zelje, krompir ali trhel les.

Kako odpravimo iz vina slab duh

Takoj ko opazimo pri vinu to napako, ga moramo pretočiti v drugo dobro, snažno in zažveplano posodo. Prezračenje in žveplanje vina povzroča, da slab duh vsaj deloma izpuhti iz vina.

Drugo sredstvo je čiščenje vina. Čiščenje vina bo navadno zadostovalo, če ima vino duh po pustem sodu. Če je pa duh močnejši in če samo čiščenje z želatino ne pomaga, je treba vzeti tako tvarino, ki potegne tuji duh nase. V to svrho rabimo navadno rastlinsko ali živalsko oglje, ki pa mora biti že prečiščeno in pripravljeno za to svrho. Tako oglje, ki ga imenujemo vinski epomit, ga ima v Trstu Tržaška kmetijska družba.

Za odpravljanje tujega duha iz vina vzamemo navadno od 20 do 200 gramov tega praška na 1 hl vina. To je odvisno, kolikor je vino pokvarjeno. Zato je treba vedno prej napraviti poskusku s malim v večjih kozarcih. Ko smo poskusili, koliko praška je potrebno, se množina praška odtehta in nato zmeša v manjši množini vina v škafu. Ko je dobro premešano, nastane v škafu črna tekočina, katero se vlije v sod in dobro premeša.

Mešanje je treba kakih 5-6 dni vsak dan po enkrat ponoviti, da se sredstvo pretihno ne usede. V tem času potegne t: prašek duh nase. Sedaj pa je treba skrbeti, da se ta prašek iz vina odstrani, kar opravimo s čiščenjem n. pr. z želatino. Kako se vino čisti z želatino, bomo opisali v naslednji «Edinosti».

Ko se je to izvršilo, namreč vino učistilo, ga pretočimo v drug nekoliko zažveplan sod.

Dalje na IV. s rani

S potrdim srcem javljam vsem, da je naš nadvse ljubljani

POBERAJ ALOJZI

danes ob 8.30 jutraj, previden s svetimi zakramenti, 37 let star, premislil. Pogreb se bo vršil v petek, dne 30. t. m. ob 10. dopoldne izpred sanatorija Sv. Justa - Corso V. E. III. Gorica, 28. okt. 1925.

Ersilija roj. Domalek, soproga; Marija vd. Pavletič, Ana por. Pich, Pierina, Angela por. Nagelj, sestre in ostali sorodniki.

VSI OTROCI OD 2 DO 6 LET

so podvrženi črevesnim parasitom. Kljub vsej higijeni otroka se le redko kedaj onemogoči prenašanje jajc potom umazanih rok v usta od koder ista prihajajo v želodec, kjer se iz njih stvorijo paraziti. Posebno sredstvo, ki izločuje take posledice, ki so večkrat skrajno nevarne, je čokoladni bonbon ARRIBA proti glistam, ki je izdelan iz najfinjših mlečnih čokolade. Čokoladni bonbon ARRIBA proti glistam se dobiva v vseh prodajalnah po L 1.— v zelenih zavitkih. Pazite na ime ARRIBA.

PODLISTEK

E. PHILIPS OPPENHEIM:

Čuden slučaj gospoda Jocelyna Thewa

Prevel France Magajna

«Se li smem v tem slučaju,» je prosil, «prijazni vaš promeni?»

«Veselite me bo,» je dovolila, toda brez vsakega navdušenja. «Toda vendar bi morali odločiti par svojih plaštev.»

«Sem zelo prehlajen,» je pojasnil. «Po večerjani preizkušnji se bojim, da se ne bom nikoli več ugrl.»

Izmoal se je vsekakor iz svojega velikega plašča, ovil si zelo skrbno vrat. Nato je del obe roki v žep ter se ji pridružil.

«Za bolezn se zelo zanimam,» je dejal. «Načem pravzaprav boluje vaš bolnik?»

«Prestal je težko operacijo, kateri so se pridružile komplikacije.»

«O sveja nebesal!» je vzkliznil Crawshay skoro pretresljivo. «In v takem stanju si izbere tako nevarno vožnjo po morju, kot je ta?»

«To je menda njegova stvar, ali ne?» je rekla suho.

«Seveda,» je pritrdil njen tovariš. «Seveda! Take opazke bi najbrž ne smel napraviti. Vsekakor mene bolezn zelo zanima. Sam sem nesrečen, ker sem tako slabotnega zdravlja, in moja bolehnost me mnogo ovira.»

«Ona je radovedno opazovala.»

«Imate najbrže slabe živce, kaj ne?» je vprašala.

«Strašno slabe,» je pritrdil.

MALI OGLASI

VSakovrstno POHIŠTVO, novo in iz druge roke, se prodaja po najnižjih cenah v Gorici, Via Duomo 4, pod veliko cerkvijo. 1537

BLAGAJNA Werthheimer, dobro ohranjena, se proda. Sorli Jožef, Sv. Lucija. 1538

POSESTVO v Levcu št. 2 ob glavni cesti 4 km od mesta Celje, Stajersko, obstoječe iz hiše, skedenaj in gospodarsko poslopje s svinjaki vred, ter 18 orolov zemljišča, se proda. Glede kupnine daje pojasnila Stefan Potočnik v Hrenovi št. 19, pošta Vojnik pri Celju, Jugoslavija. 1534

KRCNE KAPLJICE izborno sredstvo za uredbo želodca in proti želodčnim bolečinam in krčam. Dobiva se v lekarni Castellonovich, All'Alabarda, Trst, Via Giuliana. 1479

HISA z vrtem in travnikom v Sežani, blizu kolodvora, pripravna za letovišče. Cena po dogovoru. Pojasnila daje Štolfa, Via Boccaccio 11. 1535

GOSPODICNA, mlada, prijetne zunanosti, vsestransko svobodna, ki si želi ljubezni in življenja, najde neusahljiv vir svojih hrepenenj in želj. Tanost častno zaamčena. Dopise pod šifro «L'esperance» na upravo «Edinosti». 1536

PRIZMATIČNE daljnogledne lupje Giusto Hirsch, optik, via Mazzini 36, Trst. 1481

KDOR ŽELI KUPITI v Jugoslaviji KAKRSNO. KOLI POSESTVO, naj piše in priloži L 3 na naslov: F. CVEK, KAMNIK, Jugoslavija. 1498

PRODAJALKA, popolnoma izvežbana v trgovini mešanega blaga, se sprejme. Zmožna tudi italijanščine ima prednost. Ant. Križaj, A'dovščina. 1529

MLEKARJA, sposobnega za vodstvo velike, moderne mlekarne, išče Trgovsko-kmetijsko društvo v Trstu, Via Raffineria 4. 1531

BABICA, avtorizirana sprejema noseče. Govori slovensko. Slavec, via Giulia 29. 64

KRČMAR s soprogo, brez otrok, se išče. Potrebna je kavcija, dobra izvežbanost v gostilničarski stroki ter poznanost okoliš. Sv. Jakob. Prednost imajo upokojenci. Nastop takoj. Naslov pove upravnistvo. 1525

PROTI izpadanju las se dobi v lekarni v Il. Bistrici izkušeno sredstvo kakor tudi banve za osivele lase. 1461

BABICA, avtorizirana, diplomirana sprejema noseče, Adele Emerschitz-Spaizer, Farneto 10 (podaljšana Ginnastica) lastna vila, telefon 20164. 1277

Dr. CICERO

sprejema vsak dan na svoji kliniki v Postojni Notranje bolezn in operacije ŽARKI X. (733)

ČEVLJARNICA FORCESSIN

Odlikovana v Parizu in Genovi 1924.

z veliko premijo, diplomo in zlato svetinjo

Trst - Via Caprin štev. 5 pri Sv. Jakobu - Trst

Kadar kupiš čevlje: misli na vse: 1) da bo zdravo za nogo, 2) da bo elegantno, 3) da bo trdno, 4) da bo cena primerna. FORCESSIN te zadovolji v vseh točkah.

Slovinci! Kupujte samo pri Forcessinu!

«Amerika vam ni nudila mnogo prilik, kaj?»

«Pogodili ste,» je odgovoril. «Na svojem kontinentu sem bolj doma. V Ameriki sploh ne obstoji taka tajna služba, kot jo ni umevamo. Človek se najde v neprestanem sodelovanju s policijskimi inspektorji in s takimi ljudmi, ki ne razumejo njegovega stališča. Vsekakor pa, je zaključil, «ako imam kak talentov, nisem mogel v Washingtonu priti z nimi v ospredje. Ne verujem, da je bil dragi, stari Sir Richard niti najmanj žalosten, ko sem odhajal.»

«In zdaj mislite, da vam bo novi poklic ugajal?»

«Vojaški poklic? Moral se bom na prejš malo izvežbati in potem bom videl. Zverinsko ostudno delo izvršuje vojaštvo damance. Jaz se ne upiram, če postopajo z menoj surovo do neke mere, vendar mislim, da bi pri tem morali na vsak način upoštevati mnenje mojega zdravnika.»

Ona se je zvonko zasmejala.

«Veste,» je rekla, «jaz si vas nikakor ne morem predstavljati na bojnem polju v Franciji.»

«Da vam priznam resnico, jaz sam si ne morem predstavljati tega,» je priznal odkritosrečno. «Pripovedovanja, ki sem jih slišal glede pomanjkanja vsake telesne udobnosti, so naravnost strašne. Toda, je nadaljeval, kakor da bi se spomnil na nekaj drugega, «jaz si ne morem misliti, kako more vaš bolnik po tako težki operaciji ležati na tako neudobnih posteljah, kot so na parknu. Moje mnenje je, da je za pomorsko družbo naravnost sramotno, da nam daje tako strašno postelnjake. Vse kosti so me bolele danes jutraj.»

Omenjamo pa, da to sredstvo odvzame vinu tudi več ali manj barve, zato se rabi vinski eponit večinoma le za bela vina.

Za odpravo tujega duha iz vina imamo tudi še druga sredstva. N. pr. prekipevanje vina, kar se lahko izvrši jeseni, da se vino nalije na pečljane tropine. Ko začne vino na tropinah močno kipeči, se nalije v sod. Nato se iztisnejo še ostale tropine in dodajo vinu v sod.

R. C.

TRŽAŠKA KMETIJSKA DRUŽBA V TRSTU
Centrala: ulica Torre bianca 19, podružnica - ul. Raffineria št. 7, Telef. 44-39

ima v zalogi:

Semena: spinače širokolistne po L 6.50 kg, motovilca, rukle, salate, jetmen šestovrstnik, zgodnji nizki grah, redkvice, čebulček in razna druga poljska in vrtna semena.

Detelje: lucerno in domačo ali triletno deteljo.

Trave: laško ljuško, klasnico, travniško bilnico mačji rep.

Krme: Orehove tropine zmlete in v kosih, sezamove tropine, otrobi, laneno seme in koruzno moko po L 132.— za 100 kg.

Umetna gnojila: superfosfat, kalijevo sol in amonijev sulfat.

Kmetijske stroje: slamoreznice v 3 brež verig, orala in razno drugo ročno orodje.

Bisulin, zdravilo za na spolovilih obolelo živino.

Ptičjo krmo: konoplje, luščen oves, svetloko itd.

Amerikansko lepivo za sadno dreve: Tree Sticks.

Med, Naravni cvetlični med na debelo in drobno.

Vinogradniške in kletarske potrebščine: Kipelne vehe, umetne glivice, kit za sode, špansko zemljo, zamaške in vehe itd.

SLAMOREZNICE. Tržaška kmetijska družba v Trstu naznanja, da so dospele slamoreznice znamke „Mayfarth“ št. 4 in št. 18 z verigami, katere se nahajajo v naših zalozah v ulici Torre bianca št. 19 in v ulici Raffineria št. 7.

Naročnike vabimo, da jih čim prej dvignemo. Nova naročila sprejemamo v naši centrali ulica Torre bianca št. 19.

Razpis danih v pospeševanje sadjarstva na Goriskem.

Kr. izredna komisija za upravo furlanske pokrajine razpisala sledeče:

1. Sporazumno s pokrajinsko sadjarsko zadrugo se razpisujejo darila za lastnike in najemnike zemljišč na Goriskem, ki so napravili ali ki bodo napravili sadovnjake v dobi od jeseni 1925 do jeseni 1926. Za sadovnjak se smatra nasad enovrstnih sadnih dreves (v prvih letih je dovoljeno, da se med sadnimi vrstami pridelujejo tudi primerne zelne rastline), ki naj ima po svoji obsebnosti, po omejenem številu sadnih plemen in vrst po primernih obdelovalnih načinih in po množini in kakovosti pridelka najprikladnejše lastnosti, da se pridelajo z najmanjšimi obdelovalnimi stroški in soodnosno s krajevinimi razmerami velike množine bodisi za kupčijo v notranjosti, bodisi za izvoz ali za obrtno izkoriščanje prikladnega sadja.

2. Za ta darila morejo tekmovalci le sadjarji, ki so zasadili z breskvami, marelicami, hruškami ali jabolkami vsaj 1000 m² v grču ali eno furlansko njivo (3600 m²) v ravni.

Število vrst posameznih sadnih plemen mora biti ne le zelo omejeno, marveč tudi odbrano s kupčijsko razsodnostjo, to je izmed onih, po katerih je največje popraševanje za notranji konsum ali za izvoz ali za obrtni in so najprikladnejše za krajevne razmere.

Kmetovalcem, ki nameravajo tekmovalci za darila, bo dojal tozadevne nasvete in navodila in bo na zahtevo brezplačno pregledal na licu mesta nasade sadjarsko-vinarski oddelka kmetijskega urada v Gorici, Via Trieste 43. Tekmovalci za ta darila bodo imeli prednost pri nakazovanju sadnih dreves, ki jih bo razdeljeval po znižani ceni odbor za pospeševanje sadjarstva na Goriskem.

3. Za to tekmovalstvo je na razpolago 10.000 lir, ki se bodo najbrže zvišale z morebitnimi prispevki drugih činiteljev. Posamezna darila bodo znašala od 200 do 2000 lir.

Pri podeljevanju daril se bodo jemale v posebej posebne krajevine razmere.

4. Kdor namerava tekmovalci za ta darila, mora predložiti furlanski pokrajinski upravi v Vidmu potom sadjarsko-vinarskega oddelka kmetijskega urada v Gorici (Via Trieste 43) najkasneje do 31. decembra 1926 prošnjo, v kateri mora navesti:

a) Občino in kraj, v katerem se nahaja sadovnjak;

b) kdaj je bil izvršen nasad;

c) plemena in vrste sadnih dreves;

d) druge morebitne podatke o sadovnjaku;

e) natančen podpis in naslov tekmovalca.

5. Nasade bo pregledala posebna komisija, ki jo imenuje pokrajinska uprava in ki bo sklepala nepreklicno.

V Vidmu dne 6. oktobra 1925.

Predsednik Gino di Caporiacco.

O Izvoru solne toplote

V teh lepih poznojesenskih dneh, ko uživa človek s pravo slastjo skoro nepričakovane solne žarke, ne bo odveč, ako vsaj v glavnih obrisih spozna, odkod izvira ta nebeski blagoslov, to pa tem bolj, ker je itak vse naše življenje nujno združeno s solčno toploto. Brez solne toplote ne bi uspevale rastline in vse živalstvo z njim naravno tudi človeštvo, bi bilo obsojeno na smrt, ali bolje brez solne toplote ne bi nikdar moglo nastati ne rastline, ne živali in z njimi tudi ne človek. Vse življenje na Zemlji je le delo Solne. Ta za naše nazore in za naše človeške razmere tako blagodejni vpliv ima Solne že skozi tisočletja, da skozi dolgo vrsto milijonov let. Ogromna je množina energije, ki jo pošilja dan za dnem na Zemljo. In vendar je energija, ki pride na našo Zemljo le neznaten del vse energije, ki jo izžarijo Solne. Solna energija pa mora biti naravno neizčrpna, kajti skozi dolge veke se vsaj znatno ni mogla zmanjšati.

Da bo čitatelj tudi v številnih imel predstavo o ogromnosti izžarjene toplote, mu povemo, da sprejema vsak kvadratni centimeter na površju Zemlje povprečno dve gramski kaloriji na minuto. (Gramska kalorija je množina toplote, s katero lahko segrejemo en gram vode za eno stopinjo, kilogramska kalorija (kcal), o kateri smo pred kratkim že pisali, segreje en kilogram vode za eno stopinjo. (Vsa v eni uri od Solne izžarjena toplota pa znaša 340.000 milijonov kilogramskih kalorij. Da napiše-

mo to število, bi moralo že izpisnemu številu pripisati nadaljnih 24 ničel.)

Odkod pa izvira ta naravna ogromna množina toplote?

Najbolj pa enostaven bi bil odgovor: Solne je bilo nekdaj na katerikoli način močno segreto in sedaj izžari vaze vsrskano toploto. Na sebi ne bi imela taka razlaga nobenega protislovja. Poudarjati pa moramo, da bi se Solne vsled tega ohlajalo in sicer vsaj za dve stopinji na leto, ako bi bilo vse iz vode, če bi bilo tvorjeno iz drugih snovi celo za 4 do 8 stopinj. Solne bi se vsled tega kaj hitro popolnoma ohladilo in že po poteku nekaj tisočletij bi popolnoma ugasnilo.

Morda pa se višji o ogromnem obsegu na Solncu procesi, ki so enaki gorenju na Zemlji, kjer se združijo gotove snovi s kisikom, pri čemur se razvija toplotna energija. Tudi ta razlaga ne more držati, kajti tudi če bi bilo Solne iz najboljega kuriva in iz čistega kisika, bi vsa njegova masa zgorela že v dveh tisočletjih. In solne tehta vendar približno 2000 kvadrilijonov ton (vsaka tona po 1000 kilogramov), 1 kg najboljega kuriva pa daje več nego 8000 kilogramskih kalorij.

Nekoliko boljše je razlaga, ki jo je dal Robert Mayer. Na Solnčno površje pada ogromno število meteorov, to so razmeroma majhna telesa, ki izvirajo bržkone od drugih nebesnih teles, in ki pridejo tupatam tudi v območje Zemlje in so tedaj zaznana kot „utrinki“. Če se že v Zemeljskem ozračju tako močno segreje, da zažarijo in po taki nastali toploti večinoma celo razpršijo, mora biti toplota, ki nastane pri njih padcu na Solne neprimerno večja, kajti priletela bi nanje s hitrostjo 560 kilometrov na sekundo. Ni izključeno, da nastane vsaj del Solne toplote na ta način. Da bi pa vsa Solnčna energija tako nastala, je izključeno, kajti v enem stoletju bi bila masa v to potrebnih meteorov enaka masi Zemlje, kar bi se moralo vsekakor zaznati. Razum tega pa bi v takem slučaju padalo tudi na Zemljo toliko meteorov, da bi na njej radi tako nastale toplote bilo vse življenje onemogočeno.

Neprimerno bolj verjetna je razlaga na podlagi takozvane kontrakcijske teorije. Prvi jo je postavil Helmholtz, nadaljeval jo je poleg drugih Lord Kelvin, zaključil pa jo je Emden. Solne se kakor naša Zemlja čimdalje bolj ohlaja. Pri tem se Solne naravno krči. Po navedeni teoriji bi pri tem nastajala toplota, kakor se je to ugotovilo pri ohlajanju in istovrstnem zgostjevanju plinov. Da dosežemo potrebno toploto, bi se Solnčni premer vsako leto skrajšal za 50 metrov. Da bi mi z našimi sredstvi ugotovili tako spremembo, bi morali preteči vsaj 15.000 let. Za razlago seraj nastale toplote bi teorija docela zadostovala. Nikakor pa ni zadovoljiva, ako jo hočemo uporabiti za vso že preteklo dobo, skozi katero je Solne enako močno sijalo kakor danes. Kajti tudi ako gremo nazaj do časov, ko se je Solne začelo razvijati iz ogromne meglen kroglice, bi ugotovili šele 12, ali k večjemu 25 milijonov let kot starost Solne. To pa je v našu časovni nasprotju z dejstvom, da zahteva že razlaga nekaterih geoloških in mineraloških pojavov na Zemlji več sto, da več tisoč milijonsko starost za Zemeljsko skorjo. In Zemlja je vendar le otrok Solne.

Ko so odkrili radioaktivne snove, je bilo naravno, da so videli v teh prečednih pojava tudi rešitev problema, odkod izvira Solnčna toplota. Radioaktivne snovi so kakor znano, prvine, ki same od sebe razpadajo in se pretvarjajo v druge lažje prvine. Pri tem razpadanju pa se razvija stalna toplota, ki je neodvisna od temperature telesa. Tako razvije ena najbolj aktivnih snovi, radij, razmeroma veliko množino toplote, namreč vsak gram po 122 gramski kaloriji na uro. Zadostovalo bi, da bi bil nekaj več kakor mikromski del vse Solne mase radij in Solne bi neprestano lahko izžarjevalo potrebno toploto. Toda tudi radij ni več. V teku 1750 let se prvotna množina zmanjša na polovico, v teku nadaljnjih 1750 let na četrtino in tako dalje in v razmeroma kratkem času bi bil ta toplotni vir docela izčrpan. Tudi ako bi mesto radija upoštevali drugo manj hitro razpadajočo snov, ne bi bil uspeh boljši. Pravoče vseh radioaktivnih snovi, uran, se n. pr. skrči na polovico le v 5000 milijonov let. Čas bi bil zadosten za razlago Solne toplote, če bi bil radij, nikakor pa ne bi zadostovala po njegovem razpadanju nastajajoča toplota, tudi v primeru ne, da bi bilo vse Solne samo uran.

Po novejših nazorih fizike pa ni razkroj omejen na radioaktivne snovi, verjetno je, da v razvojni dobi, v kakršni se nahaja tudi Solne, razpadajo tudi druge snovi, morda celo v večji meri kakor radij, in da se pri tem osvobodijo ogromna energija v obliki toplote. Sodobna fizika namreč ne vidi več bistvene razlike med maso in energijo. Solne (kakor sicer tudi Zemlja) prestala sedaj ravno ono dobo svojega razvoja, ko se pri njej materija pretvarja, o izvora Solne toplote.

Znanost in umetnost

— Umberto Urbanaz - Urbani: Skerštor ju-goslavji. Predgovor napisal prof. Pavle Popović, rektor kr. beograjske univerze.

Pod tem naslovom namerava izdati tiskarna M. Seber v Postojni knjigo v italijanskem jeziku, v kateri je zbral prof. Umberto Urbanaz-Urbani svoje študije in predavanja o jugoslovenskih pisateljih. V tej knjigi so zastopani: Srbi: Branko Radičević, Peter Petrović-Njegoš, Milan Rakić, Jovan Dučić, Svetoslav Stefanović, Branislav Nušić in Borislav Stanković. Od hrvatskih pisateljev so zastopani Ivo Vojnović, Milan Begović, Vladimir Nazor, Miloslav Krleža in Guro Vilović. — Knjiga vsebuje tudi študije o slovenskih pisateljih, in sicer o Ivanu Cankarju, Mešku in Otonu Zupančiču.

Za italijansko javnost so to prva publikacija te vrste, ki ji je glavni namen seznaniti Italijane z jugoslovenskimi pisatelji. Ta zbirka pa bo gotovo zanimala tudi Jugoslovane same. Naročila naj se pošiljajo na prof. U. Urbani-ja v Postojni (Postumia). — Ne zahtevajo se predplačila. Knjiga bo imela približno 200 strani in bo vsebovala tudi slike posameznih pisateljev. — Cena za Italijo L 12, za Jugoslavijo (poštne prosto) Din. 30.

To in ono

— Jezik in značaj. Po Lavaterjevi fiziognomistiki niso prenehali poizkusi, določiti človeški značaj iz zunanjih znakov. Sedaj poroča tednik „Magazine“ o nekem specialistu, ki je baže našel zvezo med značajem in obliko jezika. Ta mož trdi, da daje dolg jezik pristo-dušnost, včasih zatajevanje in hinavščino. Ako je jezik širok, je dotičnik gostobeseden, ako je jezik ozek, razpolagaš z darom koncentracije. Ozki in dolgi jeziki pomenijo brzodano pro-

stodušnost, dolgi in široki nedoslednost in veliko klepetavost. Ozek in dolg jezik premisli, kar pregovori, ne pove vsega, kar misli. Kratak in širok naznanja klepetavost, laž: govori se mnogo, ne pove pa se, kar se misli. Kratkost in ozkost sta znaka zvišane in velike previdnosti: varuj se takih ljudi, ker so vedno pripravljeni, da te ukanajo. Toda težko je to novo vedo praktično izvajati, ker ne moremo videti jezika pri vsakem očloveku in ne moremo kar tako zahtevati, da ga nam pokaže. Samo zvitim ljudem se bo to posrečilo; ako pa s kom občuješ, si pa že tako lahko napraviš sodbo o njem brez posebne diagnoze na njegovem jeziku.

Testament na spodnjem krilu.

Neki ameriški bogataš je izval cel vrsto procesov, ker je napisal svojo zadnjo voljo na rob ženskega spodnjega krila. Ko je ležal na smrt bolan v bolnici, je zahteval, naj mu dajo žensko spodnje krilo in na to je potem napisal svoj testament. Bolnici in edini sestri je zapustil po 10.000 dolarjev, svoji nečakinji pa vse drugo premoženje v vrednosti 500.000 dolarjev. — Proti testamentu, napisanemu na tako poseben način, so nastopili oni, katerih se je spominjal v nekem prejšnjem svojem testamentu. In tako so se sedaj razvile pravde, ki begajo glave ameriških juristov.

Nov zakonski predlog o očetovstvu v Rusiji

Vserski centralni izvršilni odbor bo na svojem jezenskem zasedanju pretresal predlog novega zakona o družini in zakonu. Po dosedanjem sovjetskem kodeksu je moglo imeti dete več očetov, ako ni bilo gotovo, kdo je oče dotičnega otroka, ali pa, če je mati imela razmerje z več moškimi. Vsi so mogli biti istočasno primorani k pokrivanju stroškov za vzdrževanje deteta. Po novem predlogu bo ta originalna odredba odpravljena. Za otrokovega očeta bo priznan samo en moški z vsemi obvezami napram materi in detetu. N. Semaško, komisar narodnega zdravja, pojasnjuje to reformo tako-le: Reforma je izvedena iz načelnih razlogov. Po prejšnjem zakonu je imelo kako dete po več očetov, kar je izzivalo posmeh, posebno med otroci.

DAROVI

V Lipi pri kstu darovali L 10 Sol. društvo. Srčna hvala!

JAKOB BEVC

urarna in zlatavna
Trst, Campo S. Giacomo 9

Zlato kupuje v vsaki množini po najvišjih cenah. Krone plačuje višje kot vsi drugi. Zaloga raznovrstnih ur in zlatenine. (650)

Izšla je knjiga :

V. J. KRIŽANOVSKA

MOČ PRETEKLOSTI

ROMAN V
TREH DELIHIZ RUŠČINE
PREVEDELIVAN
VOUK

CENA L 6.—

Po pošti priporočeno

L 7.40

V inozemstvo Din. 25

s poštino vred.

(Denar v naprej)

Preprodajalci

dobijo popust

TISKALA IN ZALOŽILA TISKARNA
EDINOST V TRSTU.

Dobiva se v Tiskarni „Edinost“, v uradu „Ženskega dobrodelnega udruženja“ via Torre bianca 39 in v knjigarni J. Štoka.

Predno kaj nakupite, obiščite

Veliko skladišče pohištva

ALESSANDRO LEVI MINZI

Via Retteri št. 1 — Via Maizantoni št. 7-13

Spalne sobe, obedne sobe, posamezni kosi pohištva

v veliki izbori.

Najnižje tržne cene

najdete vsi v prodajalni blaga in izgotovljenih moških oblik v Trstu, Corso Vitt. Em. III št. 20 (tik Slingerja).

Velikanska izbira blaga nudi vsakemu, ki se mora obleči za prihodnjo sezono, priliko, da se po ceni preskrbi s potrebnim v tej, najbolj znani prodajalni.

Obiščite jo in primerjajte!

733

Spominjajte se ob vseh prilikah
z darovi Dijaške kuhinje v Gorici

KRONE po 2.15

plačuje

ALOJZIJ POVIH, Piazza Garibaldi 2
prvo nadstropje

Pazite na naslov!

Pazite na naslov!

Tržaška posojilnica in hranilnica

registrovana zadruga z omejenim poročtvom
uraduje v svoji lastni hiši
ulica Torrebianca 19, I. nadst.

Sprejema navadne hranilne vloge na
knjižice, vloge na tekoči račun in vloge
za čekovni promet, ter jih obrestuje

po 4%

večje in stalne vloge po dogovoru.

Sprejema „Binarje“ na tekoči račun in jih
obrestuje po dogovoru.

Davek od vlog plača zavod sam.

Daje posojila na knjižice, menice, za-
stave in osebne kredite. — Obrestna
mera po dogovoru.

Na razpolago varnostne celice (safe)
Uradne ure za širanke od 8½, do 13

In od 16 do 18

Ob nedeljah je urad zaprt.

Štev. telef. 25 - 67.

Najstarejši slov. denarni zavod

ZOBOZRAVNIK

Dr L. MERMOLJA

specijalist

za zobne in ustne bolezni
sprejema

v Gorici na Travniku št. 5, II.
od 9-12 in od 3-5 (67)

Priporočljive tvrdke

„Adria čevlji“

trgovina

GORICA — Corso Verdi 32

Posebnost: Velika zaloga raznih čevljev za sport

Narodna tiskarna združena s knjigovoznico

GORICA — Via C. Favetti 9.

Narodna knjigarna združena s papirnico

GORICA — Via G. Carducci 7.

BREŠČAK ANTON

Zaloga in tovarna pohištva

GORICA — Via G. Carducci 14.

Brata CEJ

slikarja

GORICA — Via Ascoli 5.

KRUŠIČ in SIN

krojaška mojstra

GORICA — Corso Emanuele III. 37.

ŠULIGOJ JAKOB

urar in zlatar

GORICA — Via Carducci 19.

SAUNIG BRUNO

Zaloga usnja, čevljarških in sedlarskih
potrebščin, sveč, voska i. t. d.

GORICA — Via G. Carducci 7.

ANTON KOREN nasl.

Zaloga stekla, porcelana in kuhinjske
posode

GORICA — Via G. Carducci 9.

KERŠEVANI JOSIP

Dvokolesa, šivalni stroji, puške

GORICA — Piazza Cavour 9.

ČUK ELIJA

šivalni stroji in dvokolesa

GORICA — Piazza Cavour št. 9.

DRAŠČIK KARL

pekarna in slaščičarna

GORICA — Via Carducci 21.

PAHOR LOJZE

najmodernejša krojačnica v

GORICI — Via Morelli 4.

JAKOB BRATUŽ

pekarna in slaščičarna

GORICA — ul. Mamelli 6. (Solska ul.)

MAVRIČ ANDREJ

manufakturna trgovina

GORICA — Via Carducci 3.

Martin Poznajelšek

krojačnica z izbiro vzorcev

TRST — Via Giosue Carducci 36.

Manufakturna trgovina

Pri Slavcu

TRST — Via Guardia 26.

Ceregato & Trebse

Fotografični atelje in papirnica

TRST - SV. JAKOB

Via del Rivo 42 — Campo S. Giacomo.

Marija Colobig

Izdelki za gospé in otroke s prodajo
drobnarije

TRST — Campo S. Giacomo 5

FRAN BENČIČ

trgovina z mešanim blagom na drobno in
debelo

HERPELJE (nasproti šoli).

MOLAR JOSIP